

Offentliggjøring av finansiell informasjon for 2023 (Pilar 3)

31.12.2023

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
2	Oppsummering	3
3	Kapital	4
3.1	Ansvarlig kapital pr 31.12.2023	4
3.2	Beregningsgrunnlag pr. 31.12.2023.....	4
3.3	Kapitalkrav pr. 31.12.2023	5
4	Styring og kontroll av risiko	5
5	Risikoområder.....	6
5.1	Kredittrisiko	6
5.2	Likviditetsrisiko	9
5.3	Markedsrisiko	10
5.4	Operasjonell risiko	11
5.5	Egenkapitalposisjoner utenfor handelsporteføljen	12
5.6	Forretningsrisiko, omdømmerisiko og strategisk risiko	12
5.7	Klimarisiko.....	13
5.8	Andre identifiserte risikoformer	14

1 Innledning

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon (pilar 3) kravene i CRR og EBAs retningslinje for etterlevelse av disse kravene. Alle tall i dokumentet er pr. 31.12.2023 og i tusen NOK med mindre annet fremgår.

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

Pilar I: Minimumskrav til ansvarlig kapital

De metodene som banken bruker ved beregning av minimumskravene for henholdsvis kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko er vist i figuren nedenfor

Type risiko	Valgt metode
Kredittrisiko	Standard
Likviditets- og markedsrisiko	Standard
Operasjonell risiko	Basis

Pilar II: Institusjonens interne vurdering av risikoprofil og kapitalbehov

Banken skal ha en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil samt en strategi for å vedlikeholde sitt kapitalnivå. Pilar II er bankens egen vurdering av kapitalkrav utover Pilar I. Tilsynsmyndighetene skal overvåke og evaluere bankens interne vurdering av kapitalbehov og tilhørende strategi.

Pilar III: Institusjonenes offentliggjøring av informasjon

Pilar III skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere bankens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll.

Informasjonen skal offentliggjøres og oppdateres minimum årlig. For øvrig er banken pålagt å offentliggjøre informasjon som anses egnet til å påvirke beslutningen til brukere av informasjonen i forbindelse med økonomiske forhold. Informasjonen skal offentliggjøres på Internett, og skal være tilgjengelig i minst fem år fra tidspunkt for offentliggjøring.

Banken inngår ikke i rapporteringspliktig konsern slik at all rapportering er på banknivå.

2 Oppsummering

Banken hadde pr. 31.12.2023 en ren kjernekapitaldekning på 20,18%, kjernekapitaldekning på 21,05 % og totalkapitaldekning på 22,36%. Bankens pilar 1 kapitalkrav inkludert bufferkrav er for ren kjernekapital 9,74%, kjernekapital 11,24% og totalkapital 13,24%.

Det ble i 2023 avsatt 52,4 MNOK til utbytte, og tallene ovenfor er etter fratrukk i kapitalbasen som følge av det avsatte utbyttet.

Bankens utlånstyper er i hovedsak usikrede lån til privatpersoner. I tillegg har banken et mindre volum utlån til bedrifter og bolig.

3 Kapital

3.1 Ansvarlig kapital pr 31.12.2023

Oversikten over ansvarlig kapital er per 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
Innbetalt aksjekapital	190 438	189 681
Overkurs	662 638	660 322
Annen egenkapital	496 481	447 973
IFRS9 effekt	0	44 829
Utsatt skattefordel og andre immaterielle eiendeler	-89 829	-121 135
Fradrag for avsetning for misligholdte lån	-101	-41
Fradrag forsiktighetsbasert verdiansettelse	-840	-961
Ren kjernekapital (CET 1)	1 258 787	1 220 667
Hybridkapital	54 321	54 114
Kjernekapital (Tier 1)	1 313 108	1 274 781
Ansvarlig kapital	82 084	81 746
Totalkapital (Tier 2)	1 395 192	1 356 527

3.2 Beregningsgrunnlag pr 31.12.2023

Den ansvarlige kapitalen består av kjernekapital og tilleggskapital. Ved beregning gjelder fradrag, tillegg og begrensninger i forhold til kapitalforskriftens definisjoner. Alle tall er oppgitt i hele tusen.

	31.12.2023	31.12.2022
Risikovektede eiendeler		
Lokale og regionale myndigheter, herunder kommuner	0	0
Lån og plasseringer til kredittinstitusjoner	70 157	64 440
Foretak	8 170	9 525
Massemarkedengasjementer	4 351 124	3 962 953
Engasjementer med pantsikkerhet i eiendom	7 103	9 885
Forfalte engasjementer	499 151	432 442
Andeler i verdipapirfond	50 961	49 042
Egenkapitalposisjoner	2 539	2 744
Øvrige engasjementer	239 106	256 637
Risikovektede eiendeler kredittrisiko	5 228 311	4 787 669
Operasjonell risiko	1 003 974	846 955
CVA risiko	7 014	5 045
Totale risikovektede eiendeler	6 239 299	5 639 668
Ren kjernekapital i % (CET 1)	20,18 %	21,64 %
Kjernekapital i % (Tier 1)	21,05 %	22,60 %
Totalkapital i % (Tier 2)	22,36 %	24,05 %
Uvektet kjernekapital i %	16,78 %	17,57 %

3.3 Kapitalkrav pr. 31.12.2023

I oversikten nedenfor er bankens Pilar 1 krav.

Kapitalkrav inkl bufferkrav	Ren kjernekapital (CET1)	Kjernekapital (Tier 1)	Totalkapital (Tier 2)
Minstekrav, ffl§ 14-1	4,50 %	6,00 %	8,00 %
Kapitalbevaringsbuffer	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Motsyklisk konjunkturbuffer	1,15 %	1,15 %	1,15 %
Systemrisikobuffer	1,60 %	1,60 %	1,60 %
Sum Pilar 1 krav	9,74 %	11,24 %	13,24 %

Banken er ikke definert som systemviktig institusjon.

Bankens kapitalkrav, inkludert pilar 2 kravet er per 31.12.2023:

Kapitalkrav inkl bufferkrav	Ren kjernekapital (CET1)	Kjernekapital (Tier 1)	Totalkapital (Tier 2)
Sum Pilar 1 krav	9,74 %	11,24 %	13,24 %
Pilar 2 krav	6,50 %	6,50 %	6,50 %
Bankens kapitalkrav	16,24 %	17,74 %	19,74 %

Banken hadde 31.12.2023 en ren kjernekapitaldekning på 20,18%, kjernekapitaldekning på 21,05% og totalkapitaldekning på 22,36%, som er et tilfredsstillende nivå.

4 Styring og kontroll av risiko

Risikostyring er et strategisk virkemiddel som skal bidra til oppnåelse av bankens mål. Med strategisk virkemiddel menes i denne sammenheng at risikostyring anerkjennes som et ledelsesverktøy som vil kunne gi selvstendige bidrag til bankens verdiskaping.

Risikostyringen i banken har som hovedmål å optimalisere forholdet mellom tapsrisiko og inntjeningsmulighet i et langsiktig perspektiv. Risikostyringen innebærer at lønnsomhet vurderes i forhold til risiko, samtidig som banken sikres mot uønsket risiko.

Styret fastsetter bankens mål og strategier og rammer for risikoområdene.

Styret skal sikre at banken har en forsvarlig risikostyring, herunder god internkontroll for banken som helhet og de vesentligste forretningsområder. I dette ligger også beslutning om bankens risikoprofil og risikotoleranse for de ulike risikotypene. Styret mottar periodiske rapporter fra administrasjonen om forhold relatert til bankens finansielle stilling, samt utvikling og status i bankens risikoeksponering.

Ytterligere beskrivelse av styrets ansvar og oppgaver er regulert i egen styreinstruks.

Administrerende direktør har ansvaret for den daglige ledelsen av banken og skal sørge for at banken drives i samsvar med lov og forskrifter. Administrerende direktør er ansvarlig for den daglige forretningsdriften overfor styret, samt videreutvikling av banken og bankens økonomiske disposisjoner. Administrerende direktør har en utøvende rolle, og skal sørge for etterlevelse av de beslutninger styret har fattet.

Det er utarbeidet egen instruks for administrerende direktør.

Direktør compliance og risikostyring har den operative risikokontrollfunksjonen. Risikokontrollene skal fordeles på en slik måte at vedkommende som kontrollerer ikke har fullmakter til å kunne ta risiko på det området som kontrolleres.

Eventuelle brudd på policyer, risikorammer og bevilgningsfullmakter rapporteres uten opphold til administrerende direktør og styret. Det utarbeides kvartalsvise risikoreporter til styret.

Utførende funksjoner har ansvar for at risikoeksponeringen, strategi og rutiner er innenfor vedtatte policyer og rammer fra Styret.

Risikostyringsfunksjonen skal følge opp bankens helhetlige risikostyring, herunder eksponering på de forskjellige risikotyper. Samt kontrollere at banken etterlever vedtatte policyer og retningslinjer. Kontrollerende funksjoner er uavhengige funksjoner som overvåker, rapporterer og følger opp den operative ledelsens styring og internkontroll. Kontrollerende funksjoner skal varsle administrerende direktør og Styret hvis det er brudd på regulatoriske eller Styrets rammer.

Risikostyringsfunksjonen er uavhengig av lederne med ansvar for risikotaking på det området som de kontrollerer.

Styret har det overordnede ansvaret for å påse at banken har en kapitaldekning som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko, virksomhet og regulatoriske krav. Styret skal videre påse at risikostyringen og internkontrollen er god og systematisk, og at dette er etablert i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, pålegg, eksterne og interne retningslinjer.

Administrerende direktør er ansvarlig for å implementere strategier i henhold til styrets godkjente rammer og mål for virksomheten. CFO er ansvarlig for utførelsen av kapitalplanleggingen i samsvar med lover, forskrifter og interne retningslinjer. Direktør compliance og risikostyring er ansvarlig for å overvåke lover, forskrifter og interne retningslinjer og kommunisere disse til styret og ledelsen, samt å være en kontrollerende funksjon.

Bankens eksterne revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapitalstatus. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengig bekreftelse av bankens internkontroll samt bankens kapitalvurderingsprosess (ICAAP). Bankens ICAAP inneholder også vurdering av bankens kapitalbehov for likviditetsrisiko (ILAAP), samt bankens plan for beredskap og gjenoppretting i finansielle kriser. Finansielle kriser omfatter både soliditets- og likviditetskriser

5 Risikoområder

5.1 Kredittrisiko

Definisjon

Med kredittrisiko forstås risiko for at låne- og kredittkunder ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid, og at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Lån og kreditter gis kun personer,

bedrifter og organisasjoner som viser egenskaper og vilje til å tilbakebetale sine forpliktelser i henhold til inngåtte avtaler.

Styring og kontroll

For Lea bank utgjør kredittrisiko den største risikoen banken har og kreditt håndtering skal være en sentral del av bankens virksomhet. Sentrale styringsverktøy for banken er 'Styrets retningslinjer for kredittrisiko', bankens kreditt håndbok og bankens rutinebeskrivelser. Styret mottar jevnlig rapportering om utviklingen i bankens kredittrisiko. Styret har sterkt fokus på kredittrisikoen og følger nøye med i utviklingen av tapsutsatte og misligholdte engasjementer. Banken vurderer løpende verdien av sikkerheter og nedskrivningsbehov.

Banken har etablert en fullmaktstruktur for innvilgelse av lån og kreditter. Administrerende direktør og Kredittdirektør fullmakt som igjen kan delegeres etter visse kriterier. Majoriteten av kredittbeslutningene på låneprodukter til massemarkedet er automatiserte. Kredittbeslutninger av stor betydning knyttet til bankens tradisjonelle låneportefølje tas basert på avgjørelser mellom Kredittdirektør og Administrerende direktør, og/eller i samråd med bankens Kredittkomite.

Kredittgivningen til privatmarkedet har høy grad av automatisering i alle ledd og banken har en risikobasert prising med fokus på god egenkapitalavkastning. Banken har utviklet en SIFO-basert likviditetsmodell for å beregne betjeningsevne, der en beregner kundens evne til å betjene lånet. Denne er basert på kundenes inntekt og relevante utgifter. Nødvendig dokumentasjon innhentes ved behov. Videre, har banken utviklet risikomodeller for beregning av betalingsvilje. I tillegg til beregning av betalingsvilje og betalingsevne, har banken en rekke policyregler som kan gi avslag. Disse policyreglene er basert på interne regler og eksterne regler fra kredittopplysningsbyrået.

Alle kredittkunder skal risikoklassifiseres. Risikoklassen forteller hvilken kredittrisiko bankens motpart representerer, uttrykt som sannsynligheten for at en debitor lik vår motpart som del av en portefølje misligholder sine forpliktelser overfor banken. Risikoklassifiseringen er en viktig faktor i kredittbeslutningsprosessen inkl. fullmakter og for styringen av bankens kredittrisiko.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av bankens kredittvurderingssystem. I tillegg er overvåking og rapportering sentralt for bankens arbeid rundt kredittstyring, og er en integrert del av den totale risikostyringen i banken. Alle kunder klassifiseres med en egen risikoklasse ved opprettelse av søknad og deretter månedlig. Inndelingen av risikoklasse av lån uten sikkerhet er basert på søknadsscore og en intern score for kunder der banken har nok egenhistorikk.

Informasjon om risikoklasse per 31.12.2023:

Risiko klasse	Sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån	Off-balance	Maksimal eksponering	Hvorav trinn 1	Hvorav trinn 2	Hvorav trinn 3
A	0 - 10 %	4 602 420	211 499	4 813 919	4 780 056	33 863	-
B	10 - 20 %	847 128	-	847 128	790 899	56 229	-
C	20 - 30 %	238 543	-	238 543	142 109	96 434	-
D	30 - 40 %	125 314	-	125 314	56 378	68 936	-
E	40 - 50 %	137 484	-	137 484	37 847	99 637	-
F	50 - 60 %	89 494	-	89 494	19 643	69 850	-
G	60 - 70 %	47 012	-	47 012	4 563	42 449	-
H	70 - 80 %	29 474	-	29 474	2 103	27 371	-
I	80 - 90 %	36 087	-	36 087	357	35 730	-
J	90 - 100 %	17 992	-	17 992	54	17 938	-
Misligholdte lån	100 %	742 309	-	742 309	-	-	742 309
Totalt		6 913 256	211 499	7 124 755	5 834 009	548 437	742 309

Fordeling av utlån og tapsnedskrivninger etter restansetrinn iht til IFRS9 per 31.12.22:

	Hvorav agent-provisjon / Off-balance etabl. geb yr			Brutto utlån				Tapsavsetning/Forventet kredittap				Netto utlån			
	Brutto utlån			Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Forbrukslån															
Norge	2 402 579	67 493	57 264	2 026 614	194 360	181 605	2 402 579	29 875	25 770	64 655	120 300	1 996 739	168 590	116 950	2 282 279
Finland	3 280 319	50 866	94 374	2 593 365	307 857	379 097	3 280 319	47 021	42 696	115 936	205 653	2 546 344	265 162	263 161	3 074 666
Sverige	912 697	28 886	59 860	712 981	32 439	167 276	912 697	17 312	6 269	52 521	76 101	695 669	26 170	114 756	836 595
Spania	292 174	11 425	0	267 444	10 399	14 331	292 174	7 831	4 109	10 047	21 987	259 612	6 290	4 284	270 186
SMB og boliglån															
Norge	25 488	0	0	25 488	0	0	25 488	3 500	0	0	3 500	21 988	0	0	21 988
Totalt	6 913 256	158 670	211 499	5 625 892	545 055	742 309	6 913 256	105 540	78 844	243 158	427 542	5 520 352	466 211	499 151	6 485 714

Periodens tapskostnad:

Beløp i tusen kroner	2023
Endring i tapsavsetning - forventet kredittap over 12 måneder (trinn 1)	-20 522
Endring i tapsavsetning - forventet kredittap over produktets levetid (trinn 2)	20 927
Endring i tapsavsetning - forventet kredittap over produktets levetid (trinn 3)	23 763
Konstaterte tap**	259 337
Kredittap på utlån i perioden	283 505

*Banken har ingen utstedte garantier eller tap på off-balance-poster pr 31.12.2023

**Kontraksregulerte utestående beløp for finansielle eiendeler som ble nedskrevet i løpet av rapporteringsperioden, og som fremdeles er underlagt håndhevsaktiviteter, er ubetydelige for regnskapet.

5.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.

Rutiner, rammer og ansvar for styring og kontroll av likviditetsrisiko er beskrevet i bankens likviditets- og markedsrisikopolisy, som er styregodkjent. Retningslinjene behandles minst årlig i styret, og styret mottar jevnlig rapporter om utviklingen.

Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Banken har diversifiserte kundeinnskudd med spareprodukter, produkter med bindingstid og andre kundeinnskuddsprodukter. Beløpene i kundeinnskudd er i stor grad innenfor Bankenes Sikringsfonds garanti på 2 millioner kroner. Bankens plasseringer av overskuddslikviditet gjøres i andre norske banker. Overskuddslikviditet plasseres og i investeringer med lav risiko og høy likviditet.

Banken har styregodkjente rammer for overskuddslikviditet og for hvilke typer investeringer som kan gjøres med overskuddslikviditet.

Banken skal hovedsakelig finansiere sin virksomhet gjennom egenkapital og innskudd fra kunder. Det søkes å oppnå en innskuddsstruktur med mange mindre innskudd da banken ikke skal gjøre seg avhengig av store enkeltinnskudd.

I tabellen nedenfor er en oversikt over løpetidsfordeling på eiendeler, gjeld og egenkapital pr. 31.12.2023.

	1 mnd	2 mnd	3 mnd	12 mnd	2 år	3 år	4 år	5 år	>5år	Uten løpetid	Totalt
Eiendeler											
Kontanter og kontantekvivalenter	51 931										51 931
Utlån til og fordringer til kredittinstitusjoner	350 786										350 786
Rentebærende verdipapirer	696 289	95 485		6 151		39 218					837 142
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	2 539										2 539
Utlån til og fordringer på kunder	1 802	1 183	2 081	48 875	161 959	352 028	670 035	1 088 521	7 582 989	0	9 909 472
Andre eiendeler										125 530	125 530
Totale Eiendeler	1 103 347	96 668	2 081	55 025	161 959	391 245	670 035	1 088 521	7 582 989	125 530	11 277 400
Gjeld og egenkapital											
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 325 931	916 423	0			0		0			6 242 354
Avsetninger	122 175										122 175
Annen gjeld	6 132										6 132
Fondsobligasjon			5 247	15 740	20 986	20 986	20 986	20 986	20 986	190 438	316 356
Egenkapital										1 213 440	1 213 440
Gjeld og egenkapital	5 454 238	916 423	7 135	21 404	28 538	28 538	28 538	28 538	110 622	1 403 878	8 027 852

5.3 Markedsrisiko

Bankens markedsrisikopolisy fastsatt av styret dekker retningslinjer for markedsrisiko, ansvarsforhold, risikoramme og rapportering. Retningslinjene behandles minst årlig i styret og styret mottar jevnlig.

Renterisiko

Den markedsrisikoen banken potensielt kan være utsatt for er renterisiko. Renterisiko i bankens holdes lav ved at både utlån og finansiering er til flytende rente. Handel i bankens likviditetsportefølje og plassering i andre banker gjøres med kort reprising.

Banken beregner rentesensitiviteten med utgangspunkt i 6 scenarier for rentesjokk definert i EBA retningslinjer 2018/02. Nedenfor vises effektene av beregningene ved 2,0% parallelt skift i rentekurver.

To prosentpoeng parallellskift opp

Tall i tusen NOK	Opptil 1 mnd	Fra 1 til 3 måneder	Fra 3 til 12 måneder	Fra 1 til 5 år	Over 5 år	EVE
31.12.2023						
NOK	-40	-2 520		0		-2 560
EUR	-7	1 046				1 039
SEK	-54	256				203
Sum						-1 318

To prosentpoeng parallellskift ned

Tall i tusen NOK	Opptil 1 mnd	Fra 1 til 3 måneder	Fra 3 til 12 måneder	Fra 1 til 5 år	Over 5 år	EVE
31.12.2023						
NOK	20	1 264		0		1 284
EUR	3	-2 099				-2 095
SEK	27	-514				-488
Sum						-1 299

Banken måler renterisiko ved hjelp av EVE (Economic Value of Equity), som er et mål på endring i nåverdi av bankens eiendeler og gjeld ved et skift i rentekurven.

Pr. 31.12.2023 var risikoen 1,3 MNOK ved et 2,0 % positivt parallelt skift i rentekurven og -1,3 MNOK ved et 2,0 % negativt parallelt skift i rentekurven.

Valutarisiko

Valutarisiko oppstår ved at banken har forskjeller mellom eiendeler og forpliktelser i den enkelte valuta. Bankens utlån i Finland gjøres i EUR og bankens utlån i Sverige gjøres i SEK. Banken skaffer EUR funding via kundeinnskudd i flere EU-land gjennom den nettbaserte innskuddsaktøren Raisin Bank, samt gjennom valutaswapper. Banken skaffer sin SEK funding via sparekontoer i SEK samt bruk av valutaswapper. I policy for markedsrisiko er det etablert en ramme for valutarisiko. Bankens valutarisiko vurderes som lav.

Tabellen under angir netto valutaeksponering medregnet finansielle derivater, omregnet til NOK pr. 31. desember 2023

31.12.2023, i tusen kroner	EUR	SEK	SUM
Lån og innskudd til kredittinstitusjoner	239 610	32 023	271 632
Utlån til og fordringer på kunder	3 302 098	839 144	4 141 241
Andre eiendeler	124 770	50 752	175 521
Sum eiendeler	3 666 477	921 918	4 588 395
Innskudd fra og gjeld til kunder	4 442 896	195 236	4 638 133
Annen gjeld	4 586	3 504	8 091
Sum gjeld	4 447 483	198 741	4 646 224
Nettoposisjon av terminkontrakter	784 137	-726 924	57 213
Netto valutaeksponering	3 131	-3 747	-616
31.12.2023			
<i>Beløp i tusen kroner</i>	EUR	SEK	SUM
Resultat/(tap) påvirkning av 1 % endring	31	-37	-6
Resultat/(tap) påvirkning av 5 % endring	157	-187	-31
Resultat/(tap) påvirkning av 10 % endring	313	-375	-62

5.4 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dokumentet er underordnet bankens risikopolisy og det er i tillegg vedtatt policyer for de øvrige viktigste risikoområder.

Risikotoleranse

Risikotoleransen for Operasjonell risiko var middels til lav i 2023.

Operasjonell risiko skal søkes redusert ved hjelp av:

- Ansattes felles forståelse av god bedriftskultur
- Bankens organisering og arbeidsdeling
- Ansattes kunnskap/kompetanse
- Bankens IT-systemer
- Gode rutiner og arbeidsprosesser
- Gode kontrollprosedyrer for de vesentligste arbeidsprosessene
- Gode forsikringsordninger som reduserer bankens økonomiske risiko ved feilaktig/mangelfull rådgivning til kunder, samt ekstern svindel og kriminalitet
- Tilstrekkelige ressurser
- God arbeidsdeling, slik at det foreligger et tydelig skille mellom utførende og kontrollerende ledd i arbeidsprosessene
- Klare skiller mellom ulike forretningsmessige roller, slik at interessekonflikter kan unngås. Dette gjelder spesielt overfor bankens kunder

Organisering og inndeling av ansvar

For å skape en god organisering av risikostyring, måling og kontroll er følgende arbeidsdeling vedtatt:

- Styret skal føre tilsyn med administrasjonen og se til at policyer, prosesser og systemer for styring av operasjonell risiko er effektivt implementert på alle beslutningsnivåer i organisasjonen. Styret skal påse at det eksisterer en sunn organisasjonskultur og at godtgjørelsesordningen bidrar til god styring og kontroll med foretakets risiko mv

- CEO har ansvaret for å utvikle en klar, effektiv og robust styringsstruktur med definerte, transparente og konsistente ansvarslinjer
- Samtlige ledere i banken skal ha kunnskap om operasjonell risiko innenfor sitt ansvarsområde. Lederne har ansvar for at alle ansatte får kunnskap og forståelse for hva som bidrar til operasjonell risiko
- Hver ansatt har også et eget ansvar for å bidra til god styring av operasjonell risiko gjennom blant annet å rapportere hendelser i henhold til bankens retningslinjer for hendelsesrapportering
- Direktør compliance og risikostyring er ansvarlig for å implementere og vedlikeholde policyer, prosesser og systemer for styring av operasjonell risiko, samt sikre tilstrekkelig uavhengighet og arbeidsdeling mellom utøvende og kontrollerende personell

Utkontraktering

Styret har fastsatt interne retningslinjer for utkontraktering:

- Avtale om utkontraktering av IKT-systemer som er av betydning for bankens virksomhet skal styrebehandles
- Finanstilsynet skal informeres i henhold til finanstilsynsloven § 4c
- Det skal foreligge en skriftlig avtale som sikrer innsyn, kontroll og revisjon fra bankens side, samt Finanstilsynet
- Ved utkontraktering skal banken ha tilstrekkelig kompetanse for å kunne føre effektiv kontroll og håndtere risikoen i den aktiviteten som er utkontraktert

Nye produkter og IT-systemer

Banken skal utarbeide dokumentasjon som beskriver nye produkter. Dette skal inkludere en risikoanalyse og en beskrivelse av nødvendige prosedyrer for overvåkning og kontroll av risikoer. Dette inkluderer også en vurdering av den operasjonelle risikoen, samt vurdering av produktene opp mot gjeldende regelverk.

Før nye vesentlige produkter og større IT-systemer tas i bruk skal banken forelegge for styret en beskrivelse av produkter/systemer inklusive en vurdering av den operasjonelle risikoen knyttet til dette.

5.5 Egenkapitalposisjoner utenfor handelsporteføljen

Banken har følgende eksponering i aksjer og egenkapitalinstrumenter pr. 31. desember 2023

Anleggsaksjer	Org.nr	Eierandel	Ant. aksjer 1.1	Årets tilgang/ avgang	Ant. aksjer 31.12	Anskaffelses-kost	Balansført verdi
Vipps AS	920 889 298	0,0%	169		169	47	47
Norsk gjeldsinformasjon AS	920 013 015	0,0%	1 928		1 928	118	118
SDC AS	16 98 81 38	0,0%	4 435		4 435	2 214	2 274
Sum anleggsaksjer						2 379	2 439

Eierinteresser i konsernselskaper	Org.nr	Eierandel	Ant. aksjer 1.1	Årets tilgang/ avgang	Ant. aksjer 31.12	Anskaffelses-kost	Balansført verdi
Vollekjær Utvikling AS	914 933 994	100 %	30		30	5 231	100
Sum eierinteresser i konsernselskaper						5 323	100

Aksjene holdes i bankporteføljen som ledd i bankens sin ordinære drift og bransjetilknytning, og banken har ingen handelsportefølje av aksjer.

5.6 Forretningsrisiko, omdømmerisiko og strategisk risiko

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadferd. Banken håndterer denne risikoen med gode styringsverktøy og rapportering.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet. Banken håndterer denne risikoen med overvåking av markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Bankens styring og kontroll med risikoområdene inngår som en viktig del bankens arbeid iht. internkontrollforskriften. Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

5.7 Klimarisiko

Fysisk risiko er risikoen for tap som oppstår som følge av klimaendringer. Det kan skyldes økte havnivå, flom, hetebølger eller økte temperaturer. Dette kan gi økt kredittrisiko i gjenværende boliglånsportefølje.

Overgangsrisiko er knyttet til endringer i priser på finansielle eiendeler som følge av overgangen til et lavutslippssamfunn. Det kan også være endringer i reguleringer, etterspørsel eller økte avgifter på utslipp. Dette kan gi økt omdømmerisiko dersom banken ikke har en klar klimastrategi.

Ansvarsrisiko er risikoen for å bli holdt økonomisk ansvarlig for fysiske skader eller tap som følge av mangelfull omstilling til et lavutslippssamfunn.

Miljøpåvirkningen fra bankens aktiviteter er hovedsakelig knyttet til energiforbruk og avfall fra lokalene, samt reiseaktivitet.

Banken har moderne kontorer i Oslo og Bergen og leier av anerkjente eiendomsselskaper med en uttalt miljøprofil. Utleier i Oslo (Eiendomsspar) har i sin bærekraftstrategi følgende:

«Vi følger opp energiforbruket og jobber systematisk med å bruke minst mulig energi for å oppnå et best mulig inn klima i byggene våre. Når vi rehabiliterer eller bygger nytt, investerer vi i teknologi og løsninger som gir mulighet for mest mulig energieffektiv drift gjennom byggets levetid. Vann er en viktig ressurs. Vi følger opp vannforbruket og gjennomfører tiltak for å redusere vannforbruket. Vi sørger også for godt vedlikehold av vannbårne varmesystemer, rør og sanitæranlegg for å hindre lekkasjer. For å redusere mengden avfall velger vi materialer og tekniske installasjoner med god kvalitet og legger til rette for ombruk av blant annet møbler og interiør. Vi legger til rette for kildesortering og bidrar dermed til at avfallet kan resirkuleres til nye materialer eller til energi. Vi unngår i størst mulig grad å bruke produkter og materialer som inneholder helse- og miljøskadelige stoffer. Dette gjør det mulig å bruke materialene om igjen, eller resirkulere dem til nye materialer.»

Banken har kun elektriske biler som firmabiler og har få parkeringsplasser tilgjengelig, både for ansatte og besøkende. Det er tilrettelagt for å kunne gå, sykle eller løpe til jobb, med garderobes/dusjer og låst sykkelparkering.

Det er utstyr tilgjengelig for videokonferanser og telefonmøter for å redusere flyreiser.

Selskapet har liten påvirkning på privatkunders adferd som følge av at de tar i bruk våre finansieringsprodukter. Når det gjelder utlån til våre bedriftskunder har det til nå ikke vært krav om å vurdere miljøprofilen i kredittvurderingen, men i forbindelse med EBA's (European Banking Authority) guidelines on loan origination and monitoring er det igangsatt arbeid med å etterleve denne. Målsettingen er at klima (ESG) skal inn i styrende dokumenter og policyer, og at det vil lønne seg for kunden å gjøre «grønne» tiltak. I forbindelse med søknaden kan banken innhente opplysninger om ESG og miljø, i forbindelse med kredittbehandlingen vurdere f.eks. geografi og bransje, ved prissetting justere pris etter miljøfaktorer og ved endelig beslutning se på om det finnes særskilte miljørisikoer som bør gi avslag på kredittsøknaden.

5.8 Andre identifiserte risikoformer

Risikoene beskrevet ovenfor er de vesentligste for banken.

Andre risikoer, som ikke er vurdert å utgjøre en risiko for banken er listet opp nedenfor:

- Risiko forbundet med verdipapirisering
- Konsentrasjonsrisiko
- Pensjonsforpliktelser
- Oppgjørrisiko i forbindelse med derivater
- Forsikringsrisiko